

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_23_AMERICKA_OBCANSKA_VALKA		
Název materiálu:	Americká občanská válka		
Předmět:	Dějepis	Ročník:	8.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	22. 5. 2012
Jméno autora:	Mgr. Martina Šlapalová		
Klíčová slova:	Otroctví, válka Severu proti Jihu, Lincoln		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Seznámit žáky s průběhem války severu proti Jihu		
Rozvíjené klíčové kompetence:	K učení		
Anotace, metodický list:	<p>Rozdáme text. Přečtete si text a z každého odstavce vypíšete do sešitu nejdůležitější informaci (informace). Pište formou odrážek.</p> <p>Společně pak čteme záznamy žáků a vybíráme nejpřesnější formulace.</p>		
Použité zdroje:	<i>Encyklopedie historie světa</i> . Praha: Ottovo nakladatelství, 1999, s. 354-355. ISBN 80-7181-567-5.		

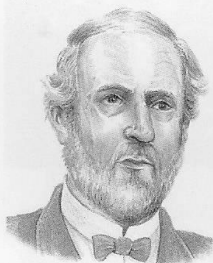
Příloha - text

AMERICKÁ OBČANSKÁ VÁLKA 1861–1865

V polovině 19. stol. byly Spojené státy americké rozdělenou zemí a největší rozdíly byly mezi Severem a Jihem.

V r. 1863 byl velitelem vojsk Severu jmenován generál Ulysses S. Grant (1822–1885), tvrdý a odhodlaný voják.

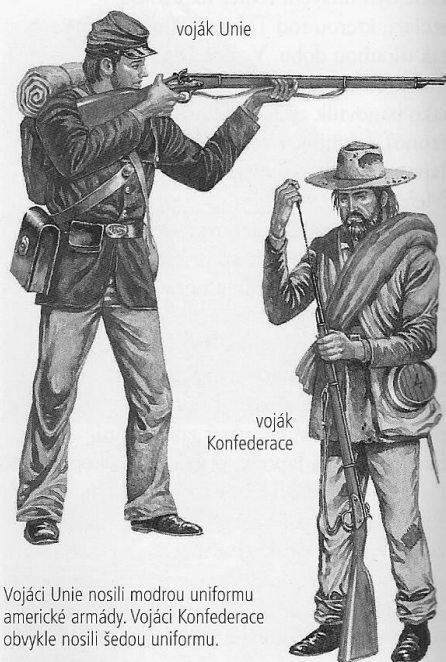

Robert E. Lee (1807–1870) byl v době zahájení občanské války vojákem americké armády. Vystoupil z ní a ujal se vedení vojsk jižanské Konfederace.

Ve Spojených státech měl kolem roku 1850 Sever na svém území téměř veškerý obchod, průmysl, železnice a velkoměsta, zatímco Jih byl zemí farem, hlavně bavlníkových a tabákových plantáží, které byly závislé na práci otroků. Otrokářství však bylo na Severu zakázáno.

V době, kdy se pro nové státy a území na západě Ameriky připravovaly zákony, způsobilo toto rozdělení spory. Odpůrci otroctví na Severu se domnívali, že by se otrokářství mělo úplně zakázat. Zákon o Kansasu a Nebrasce z roku 1854 ponechal v této otázce státům možnost vlastního rozhodnutí.

V roce 1860 byl prezidentem USA zvolen Abraham Lincoln (1809–1865). Patřil k republikánské straně, která byla proti otrokářství, přestože on sám zpočátku nepatřil k odpůrcům otroctví. Většina jižanských států odmítla žít pod republikánskou vládou a v prosinci 1860 oznámily, že vystupují z Unie a vytvářejí Konfederované státy americké. Vláda Spojených států prohlásila jejich čin za protiprávní.

Vojáci Unie nosili modrou uniformu americké armády. Vojáci Konfederace obvykle nosili šedou uniformu.

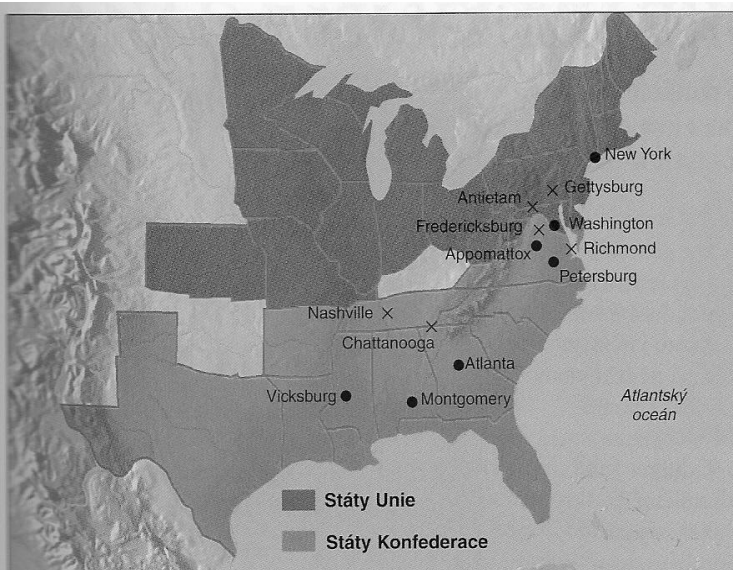
Jižanské státy se však domnívaly, že mají nárok na vlastní zákony bez zásahu federální vlády. Potřebovaly pracovní sílu otroků na plantážích a byly přesvědčeny, že v případě osvobození otroků dojde na Jihu ke zhroutilí hospodářství.

BITVA U GETTYSBURGU

Bitva u Gettysburgu (1.–3. července 1863) znamenala zvrát v občanské válce. Byla to nejkrvavější bitva na americké půdě, ale znamenala důležité vítězství Unie pod velením generála George Meadea, který zastavil invazi armády Konfederace, vedené generálem Robertem E. Leem, na Sever. Od této chvíle se šance Jihu na vítězství ve válce značně snížily.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

◀ Na této mapě jsou Spojené státy na začátku americké občanské války. Jedenáct ze 34 amerických států vytvořilo Konfederaci. Většina bitev se odehrávala na východě a jihovýchodě.

▲ Bitva u Spotsylvania ve Virginii v květnu 1864 byla jedním z mnoha vítězství Unie v americké občanské válce, v níž na obou stranách padlo více než 600 000 vojáků.

DVĚ STRANY

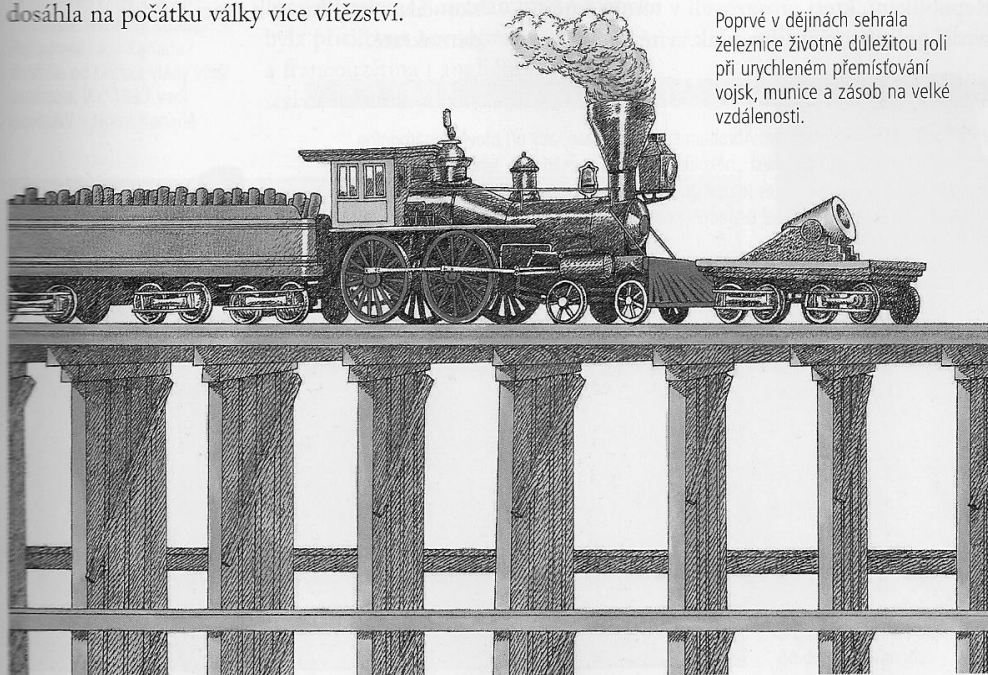
Sever (Unie), složený z 23 států, měl více peněz, mužů a průmyslu než Jih. Sever ovládal také válečné loďstvo a zahájil námořní blokádu, která bránila Jihu přijímat pomoc nebo zásoby ze zahraničí. Jedenáct jižanských států (Konfederace) bylo mnohem slabších, ale na jejich straně stáli schopní generálové a velké bojové nadšení. Občanská válka vypukla 12. dubna 1861, kdy začala jižanská vojska ostřelovat pevnost Fort Sumter v Jižní Karolíně. Konfederace dosáhla na počátku války více vítězství.

Jih vyhrál první bitvy v roce 1861 včetně těch u Fredericksburgu (1862) a Chancellorsvillu (1863), ale zvrát nastal v červenci 1863, kdy Sever vyhrál největší bitvu u Gettysburgu. Vojska Unie pod velením generála George Meadea zastavila invazi armády Konfederace generála Roberta E. Leea na sever. Zabito nebo zraněno bylo více než 21 000 vojáků Konfederace a více než 22 000 vojáků Unie.

V průběhu americké občanské války odmítla Konfederace vlajku s hvězdami a pruhy a přijala vlastní vlajku.

Poprvé v dějinách se hrála železnice životně důležitou roli při urychleném přemísťování vojsk, munice a zásob na velké vzdálenosti.

Otrokyně Harrieta Tubmanová (1820–1913), již se podařilo uprchnout, putovala po Jihu a pomáhala otrokům z plantáží při útěku.